

Предговоръ

Като желяхъ да проуча бита на българското население въ Македония и запазенитѣ паметници на миналото му, презъ есенъта 1906 г. напуснахъ преподаванията си въ Софийския университетъ и постѣпихъ като секретаръ на Българското търговско агентство въ Солунъ, та по този начинъ да мога да пътувамъ изъ Македония, тогава подъ турско управление. Въпрѣки размирното време, което бѣ настѣпило въ Македония следъ голѣмото тамкашно възстание въ 1903 г., въпрѣки мнителността и прѣчкитѣ на властитѣ, менъ ми се удаде, отъ октомврий 1906 до мартъ 1908 г., да преброя по-голѣмата частъ на тая областъ. Презъ 1908 г. се върнахъ въ университета и обнародвахъ частъ отъ събранитѣ материали въ първото издание на тая книга. Презъ 1912—1913 г., по време на балканската война, като войникъ отъ VII българска дивизия, която действуваше въ Македония, азъ отново се намѣрихъ въ желаната страна и, благодарение на подкрепата на своитѣ началници, продължихъ своитѣ проучвания и други стари провѣрихъ. Презъ свѣтовната война имахъ случай да направя нови проучвания и въ други мѣста на Македония. Така събранитѣ македонски материали се увеличиха и съ други, които можахъ да намѣря изъ архивитѣ и книгохранилищата на Русия, Ромъния, Сърбия, Хърватско, България и др. земи.

Въ това второ, двойно уголѣмено издание на своята книга обнародвамъ само частъ отъ събраното, главно надписитѣ по камъни, църкви и сгради, както и по-краткитѣ книжовни и исторически паметници, запазени въ рѣкописи, които засѣгатъ българитѣ въ Македония или които се отнасятъ изобщо до българитѣ, но сж били писани или запазени въ Македония.